

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Казахський національний університету імені аль-Фарабі (Казахстан)
Інститут філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану
(Баку, Азербайджан)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
Міждержавна гільдія інженерів консультантів (Київ, Україна)
Інститут освіти Азербайджанської республіки (Баку, Азербайджан)

у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Матеріали XXXIV-ої Міжнародної науково-практичної конференції

(07 липня 2023 року, м. Салоніки (Греція) дистанційно)

2023 р.

*Матеріали XXXIV-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(07 липня 2023 року, м. Салоніки (Греція), дистанційно)*

УДК 001.3-048.35:0/9](06)

C91

Схвалено до друку Президією Громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення № 1/7-23, від 03.07.2023)

Матеріали конференції індексуються у міжнародній пошуковій системі Google Scholar

Організаційний комітет конференції:

І.В. Жукова – кандидат наук з державного управління, доцент; Є.О. Романенко – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України; О.М. Непомнячий – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений будівельник України; О.І. Дацій – доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України; В.Л. Федоренко – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України; О.М. Макаренко – доктор медичних наук, професор; Маркета Павлова – директор Міжнародного економічного інституту (Чехія); Юрій Кійков – доктор інформатики, доктор технічних наук у галузі розвитку освіти (Чехія); Володимир Бачишин – доцент кафедри економіки (Словаччина); Гумеір Гусейн Ахмедов – доктор педагогічних наук, професор (Азербайджан); Петер Ошват – доцент юридичного факультету (Словаччина); Л.С. Ахметова – доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО (Казахстан); Бадрі Гечбаія – доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія).

Секретар: *А.С. Ковальчук – здобувач ступеня доктора філософії (PhD).*

Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XXXIV Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Салоніки (Греція): ГО «ВАДНД», 07 липня 2023 р. 287 с.

У матеріалах XXXIV-ої Міжнародної науково-практичної конференції висвітлені оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, психології, техніки та інших галузей науки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір.

Матеріали будуть корисними та цікавими науковцям, викладачам, педагогам-практикам, представникам органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачам вищої освіти, громадсько-політичним діячам, а, також, усім, хто цікавиться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

© автори, 2023

© Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук, 2023

з державного управління», 2023

© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2023

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2023

Шульженко Н.В., Крот М.А. <i>ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РОЗУМІННІ СТ. 111-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ</i>	88

СЕКЦІЯ 3. 93

ПЕДАГОГІКА, ОСВІТА, ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОЛОГІЯ

Rakyt'ska N.M. <i>ONLINE DISTANCE LEARNING IN INSTITUTIONS OF HIGHER MARITIME EDUCATION</i>	93

Rushchak N.I., Stetskiv A.O., Vodnarchuk O.V. <i>FEATURES OF THE PEDAGOGICAL ACTIVITY OF UNIVERSITY</i>	99

Боднарчук О.В., Стецьків А.О., Литвинюк Н.І., Рушчак Н.І. <i>ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ІНТЕГРОВАНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОК-1. ФАРМАЦІЯ З ОРГАНІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ</i>	102

Кодлюк Л. І. <i>ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ У СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОГО МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ</i>	108

Леонтієва С.Л., Петрикова О.П. <i>СТАН СФОРМОВАНOSTІ СТІЙКОГО ІНТЕРЕСУ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ДО КЛАСИЧНОЇ МУЗИКИ</i>	116

Личук С.В. <i>ДАЛЕКТНЕ РОЗМАЇТТЯ СУМІЖНИХ ГОВІРОК ПОКУТТЯ У НОВЕЛІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА "КАМІННИЙ ХРЕСТ"</i>	123

Леонтієва С.Л.

старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу
Факультету музичного мистецтва і хореографії,
*Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна*

Петрикова О.П.

доцент, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу
Факультету музичного мистецтва і хореографії,
*Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна*

СТАН СФОРМОВАНОСТІ СТІЙКОГО ІНТЕРЕСУ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ДО КЛАСИЧНОЇ МУЗИКИ

В умовах євроінтеграції української держави особливого значення набувають процеси виховання молодого покоління на засадах культурної та духовної досконалості, толерантності та інтелігентності. Провідна роль у вирішенні цих завдань відводиться закладам освіти. Питання активізації навчання школярів є однією із найбільш значимих проблем сучасної педагогічної науки та практики. У цьому аспекті виникає потреба «осучаснення» змісту і методів організації музичної навчальної та виховної роботи з учнями середньої школи.

Аналіз наукової літератури та останніх публікацій свідчить, що дана проблема цікавила та цікавить як зарубіжних, так і вітчизняних науковців: С. Гмирину, Ю. Мережко, О. Сирожко, Л. Степанову, Т. Рибо, Д. Фрейєр, Хан Сяосянь та інші.

На сьогоднішній день з особливою гостротою ставиться питання вивчення інтересу як фундаментальна проблема сучасної музичної педагогіки. Систематичне засвоєння знань про вокальне мистецтво, формування виконавських вмінь та навичок повинно бути спрямоване на розвиток емоційної чуйності та усталеного інтересу школярів до високохудожніх зразків класичних творів. У протилежному випадку цей педагогічний процес у загальноосвітній школі на заняттях з музичного мистецтва може принести музичному навчанню та вихованню більше шкоди, ніж користі.

Програма вивчення та формування стійкого інтересу у учнів підліткового віку до класичної музики включала розгляд таких важливих аспектів як: що вивчати та як вивчати (у якій послідовності).

Загальна мета програми полягала у переведенні вчителем музичного мистецтва негативного та байдужого відношення учнів до класичної музики до дозрілих форм позитивного відношення до неї (дійового, свідомого, відповідального); у перетворенні широких спонукань школярів (імпульсивних, нестійких, уривчастих, несвідомих) у зрілу мотиваційну сферу зі стійкою структурою, з домінуванням та переваженням окремих мотивів та вибірковістю, що сприятиме створенню індивідуальності особистості, включаючи у себе «дійові», перспективні, свідомі мотиви, цілі, емоції, опосередковані цілісною внутрішньою позицією кожного підлітка.

Для проведення констатувального експерименту в 2023 році було створено групу учнів у кількості 40 чоловік (учні 5-8 класів загальноосвітніх шкіл м. Києва). У цю групу увійшли як встигаючі діти, мотивація учбової діяльності та вміння навчатися яких були на високому рівні, так і діти зі

скритою потенціальною неуспішністю й діти з неблагополучних сімей. Стан сформованості ціннісного ставлення у підлітків до класичної музики ми оцінювали за такими *критеріями*: бажання слухати твори класичної музики; важливість класичної музики у становленні особистості учня-підлітка; глибоке знання та аналіз творів класичної музики; пріоритет виконання класичних творів вокальної музики; визначення ціннісного значення класичної музики за допомогою емоційного оцінювання.

Констатувальний експеримент проводився за наступним планом:

1. відбір учнів у експериментальну групу;
2. визначення критеріїв за допомогою оцінювалася сформованість стійкого інтересу підлітків до класичної музики;
3. підбір необхідних психодіагностичних методик та методів;
4. розробка питань для анкети по виявленню сформованості інтересу у школярів;
5. вивчення інструкції по проведенню методу музично-образної графіки;
6. визначення часу, місця для процедури поетапного проведення експерименту;
7. проведення пілотажного або пробного дослідження для перевірки того, наскільки добре продуманий та підготовлений експеримент;
8. проведення основного експерименту;
9. статистична обробка результатів, перевірка достовірності отриманих висновків.

На констатувальному етапі дослідження було використано наступний діагностичний інструментарій:

анкетування; метод музично-образної графіки; метод словесно-звукового творчого мислення, який складався з двох тестів та метод-спостереження (розроблений Г.Р. Мікуліною).

Для перевірки сформованості стійкого інтересу до класичної музики за критеріями: «бажання слухати твори класичної музики», «важливість класичної музики у становленні особистості учня-підлітка» було проведено анкетування. Анкета складалася з 5 запитань, на які при позитивній відповіді учні повинні були поставити знак «+», при негативній – знак «-». Експериментатор під час проведення анкетування просив учнів бути щирими у відповідях, обстеження проводилося на бланках, де були зафіксовані відповіді школярів. Також ставилася дата обстеження, а також зазначалося прізвище та клас досліджуваного. Перед початком анкетування учнів проінструктували про правила виконання даного їм завдання.

Для перевірки сформованості стійкого інтересу за таким критерієм як «важливість класичної музики у становленні особистості учня-підлітка» ми задіяли метод словесно-звукового творчого мислення. Діагностика словесно-звукового творчого мислення школярів складалася з двох тестів, які проводилися за допомогою аудіозапису.

У першому тесті «Звуки та образи» – знайомі та незнайомі звуки використовувалися у якості акустичних стимулів для пізнання та асоціювання (природні, синтетичні, музичні звуки).

Другий тест «Звукове наслідування та образи» містив різні слова, інтонації, нагадуючи різні змістовні знаки (скрегіт, тріск), імітуючи природні звуки, властиві якому-небудь об'єкту, музичні інтонації, інтонаційні комплекси, змодельовані на синтезаторі.

Під час проведення обох тестів, після прослуховування звукового запису, викладач запитував, на що схожий був той чи інший звук. Звукові послідовності включалися чотири рази, що сприяло максимальній свободі уяви учнів у відповідях.

У процесі обробки експериментальних даних враховувалася характеристика основних показників творчого мислення підлітків, а саме: легкість (швидкість) – як кількісний показник, що відображав здібність до відтворення великої кількості ідей (асоціацій, образів), вимірювався числом результатів; гнучкість – показник, що відображав здібність генерувати різні ідеї, переходити від одного аспекту проблеми до інших, використовувати різні стратегії вирішення, вимірювався числом категорій (світ природи; тваринний світ; людина; механічне, символічне; декоративні елементи; видове: місто, будинок, шосе, подвір'я; мистецтво; динамічні явища).

Під час перевірки тестів враховувалася *оригінальність* робіт, що характеризувалася здібністю до висунення ідеї, які відрізняються від очевидних, нормативних; вимірювалася кількістю неординарних та неповторних відповідей, образів, ідей та *розробленість* (старанність, деталізація образів) праць, де фіксувалася здатність школярів до винахідливості, конструктивної діяльності, вимірювалася за допомогою значимих та менш значимих деталей при розробці головної ідеї.

Для перевірки сформованості стійкого інтересу учнів підліткового віку до класичної музики за критерієм «пріоритет виконання класичних творів вокальної музики у музично-творчій діяльності учнів» використовувався метод-спостереження (розроблений Г. Р. Мікуліною). Суть якого

полягала у тому, що кожному учню давався папір у клітинку, на якому було накреслено декілька однакових вертикальних ліній. На кожній лінії відмічена середина. Після кожного етапу уроку, по проханню вчителя учень значком відмічав ступінь привабливості даного для нього завдання. Якщо завдання зацікавило, то значок ставився на окремому місці вище точки середини, якщо не зацікавило – нижче. Таке оцінювання проводилося на уроці декілька разів. Порівняння позначок «інтересу», зроблених учнями, разом з результатами спостереження, допомогло зробити висновки про те, наскільки усвідомлюється учнями їх відношення до різних форм навчальної діяльності, таких як спів, слухання класичної музики, вивчення музичної грамоти тощо.

Отже, запропонований діагностичний інструментарій є ефективним та дієвим під час перевірки стану сформованості стійкого інтересу учнів підліткового віку до класичної музики.

Список використаних джерел:

1. Степанова Л.П., Хан Сяосян. Сутність пізнавального інтересу підлітків до сприйняття вокальної класичної музики у процесі навчання. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19390/Stepanova_Han%20Siaosian.pdf?sequence=1

2. Сироечко О.В. Музично-естетичне виховання підлітків засобами народно-інструментального виконавства у позашкільних навчальних закладах. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5217/dis%20%D0%A1%D0%B8%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%B6%D0%BA%D0%BE.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

*Матеріали XXXIV-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(07 липня 2023 року, м. Салоніки (Греція), дистанційно)*

3. Мережко Ю.В., Гмиріна С.В. Методика формування стійкого інтересу школярів до класичної музики. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XXIX Міжнародної науково-практичної конференції* / за ред. І.В. Жукова, Є.О. Романенка. Тепліце (Чехія): ГО «ВАДНД», 07 лютого 2023 р. С.297-302.

